

Egyes áruk újrakivitelének tilalma Oroszországba és Belaruszba

I. Általános szabályok és mentességek

Egyes kiviteli tilalom alá eső termékek harmadik országba irányuló kivitelekor (egy tekintet alá esik az eladás, szolgáltatás és az átadás is) **az exportőröknek szerződésben** (abban elhelyezett vagy azt kiegészítő, és ebben az esetben a szerződésre visszautaló záradékban) **meg kell tiltaniuk az Oroszországba és a Belaruszba irányuló újrakiviteleket.**¹ Ezzel a rendelkezéssel a **kellő gondosságra vonatkozó gyakorlat** jogi kötelezettséggé vált bizonyos érzékeny áruk kivitelénél. Az exportőröknek kellő körültekintéssel, erős átvilágítási rendszerrel és a megfelelő garanciák beépítésével kell eljárniuk annak érdekében, hogy megfeleljenek a szankciós előírásoknak. A szerződéses garanciák meglétét a gazdálkodóknak bizonyítaniuk kell, ha azt az illetékes hatóságok kéri.

Az előírásokat az **Oroszországra vonatkozó EU rendelet** alapján **2024. március 20-tól**, a **Belaruszra vonatkozó EK rendelet** alapján **2024. július 1-jétől kell alkalmazni**, a megfelelő eltérésekkel. Kiemelendő, hogy az előírásokat nem kizárólag a szóban forgó időpontok után kelt szerződések alapján megvalósult kivitelek esetén kell alkalmazni. Továbbá az EU rendeletben és az EK rendeletben előírt feltételeket egyaránt teljesíteni kell a kivitelek során. Az EU és EK rendelet alapján, a gazdálkodók kötelesek **tájékoztatni az illetékes hatóságokat, ha** tudomásukra jut, hogy **partnerük a termékeket továbbadja** Oroszországba vagy Belaruszba. A Magyarországon letelepedett gazdálkodóknak **Budapest Főváros Kormányhivatalát kell tájékoztatniuk**. Továbbá, a szerződésnek **megfelelő jogorvoslati lehetőségeket** is tartalmazniuk kell a szerződésben vállalt kötelezettségek megszegése esetére. Az exportőröknek **tájékoztatniuk** kell az illetékes hatóságokat minden általuk kötött **közbeszerzési szerződésről**, amely részesült a mentességből, a szerződés megkötésétől számított két héten belül.²

Az előírásokat az alábbi táblázat szerinti termékek kivitelénél kell alkalmazni.

EU rendelet		
Jogsabályi hely	Melléklet	Árukör
3c. cikk	XI.	légi közlekedésben, úripárban használt áruk
	XX.	sugárhajtómű-üzemanyagok, üzemanyag-adalékok
2aa. cikk	XXXV.	egyéb tűzfegyverek, fegyverek
12g. cikk	XL.	közös magas prioritású termékek, kivéve a 8457 10, 8458 11, 8458 91, 8459 61, 8466 93 vámtarifaszám alá tartozó termékek
	258/2012/EU rendelet I. melléklet	tűzfegyverek és lőszerek
EK rendelet		
Jogsabályi hely	Melléklet	Árukör
1ba. cikk	XVI.	egyéb tűzfegyverek, fegyverek

¹ Az Oroszországgal szemben elrendelt szankciókat tartalmazó 833/2014/EU tanácsi rendelet (EU rendelet) 12g. cikk (1) bekezdése és a Belarusszal szemben elrendelt szankciókat tartalmazó 765/2006/EK tanácsi rendelet (EK rendelet) 8g. cikk (1) bekezdése.

² EU rendelet 12g. cikk (2b)-(4) bekezdése és EK rendelet 8g. cikk (4)-(6) bekezdése.

1sa. cikk	XVII.	légi közlekedésben, űripárban használt áruk
8g. cikk	XXVIII.	belső égésű motorok, sugárhajtómű-üzemanyagok, üzemanyag-adalékok
	XXX.	közös magas prioritású termékek, kivéve a 8457 10, 8458 11, 8458 91, 8459 61, 8466 93 vámtarifaszám alá tartozó termékek
	258/2012/EU rendelet I. melléklet	tűzfegyverek és lőszer

Az előírásokat **nem kell alkalmazni (mentesség)**³:

- az **EU rendelet VIII. és az EK rendelet Vba. mellékletében szereplő harmadik országokba** – Amerikai Egyesült Államok, Japán, Egyesült Királyság, Dél-Korea, Ausztrália, Kanada, Új-Zéland, Norvégia, Svájc, Liechtenstein, Izland – irányuló kiviteleknel,
- az **EU rendelet XL. és az EK rendelet XXX. mellékletében szereplő, a 8457 10, a 8458 11, a 8458 91, a 8459 61, a 8466 93 KN-kód alá tartozó termékekkel** kapcsolatos szerződések teljesítésére (a meglévő szerződést be kell tudni mutatni), vagy
- az **EK rendelet** esetében a **2024. július 1. előtt** megkötött szerződések teljesítésére, azok **lejáratáig**, vagy
- a harmadik országbeli hatósággal vagy nemzetközi szervezettel kötött **közbeszerzési szerződések**re (ennek feltétele az illetékes hatóságok fentiek szerinti tájékoztatása).

II. Különös szabályok, a Bizottság tájékoztatása

Az előírásokról és a kellő gondosságon alapuló intézkedésekről korábban a Bizottság tájékoztatást, a NAV pedig több közleményt adott ki. A NAV jelenlegi **gyakorlata a Bizottság tájékoztatásán alapul**.

A Bizottság angol nyelvű tájékoztatása az alábbi linken érhető el:

https://finance.ec.europa.eu/publications/no-re-export-russia-clause_en.

A Bizottság tájékoztatása, valamint az EU rendelet és az EK rendelet alapján a következőkre hívjuk fel a figyelmet:

- Az **EU rendelet 12g. cikke** szerinti kiviteleknel, a **2023. december 19. előtt** kötött szerződéseket az átmeneti időszakban (2025. január 1-jéig) már **módosítani kellett**. Az EU rendelet szerinti kiviteleknel, a **2023. december 19-ét követően kötött szerződéseknek 2024. március 20-tól már tartalmazniuk kell** a szerződéses garanciákat. Az EK rendelet 8g. cikke szerinti kiviteleknel pedig a **2024. július 1-jétől kötött szerződésekben szerepelnie kell** az újrakiviteli tilalomra vonatkozó garanciáknak és a jogorvoslati követelménynek.
- Az EU rendelet és az EK rendelet **nem határozza meg a záradék szövegét**, a garanciák és a jogorvoslati lehetőségek tartalmát.

³EU rendelet 12g. cikk (2)-(2a) és az EK rendelet 8g. cikk (2)-(3) bekezdése.

- A záradéknak a **szerződés lényeges elemének** kell lennie. A **Bizottság tájékoztatásának** 6. pontja tartalmaz egy **sablonszöveget** a szerződések kiegészítéséhez. Ezt a sablonszöveget lehet **alkalmazni a Belaruszba történő újrakiviteli tilalom** érvényesítése **során** is a megfelelő eltérésekkel. Az EU rendelet és az EK rendelet előírásait **együttesen kell alkalmazni**, ezért a szerződésekben mindkét újrakiviteli tilalmi záradékot szerepeltetni kell. A záradékok elhelyezhetők egymás alatt vagy egy szövegbe rendezve.
- Olyan **általános záradék is alkalmazható**, amely tilalmazza az EU korlátozó intézkedéseinek hatálya alá tartozó országokba történő újrakivitelt, ha az előírt feltételek (jogorvoslat) teljesülnek.
- A szerződéses garanciáknak, a jogorvoslatnak **ésszerűen erősnek kell lenniük** ahhoz, hogy a vevő ne adhassa tovább a terméket Oroszországba és Belaruszba (ilyen lehet szerződésszegés esetén többek között: szállítások leállítása vagy felfüggesztése, a szerződés felbontása vagy felfüggesztése, kötbér kikötése, bírósági kereset indítása).
- Az újrakiviteli tilalom kapcsán **érintett termékek** (például szerszámgépek, elektronikus alkatrészek, műszerek) közt szerepelhetnek a 2021/821/EU rendelet hatálya alá tartozó **kettős felhasználású termékek is, kivitelük engedélyköteles**.
- Az EU rendelet XL. és XLVIII. és az EK rendelet XXX. és XXXI. mellékletében feltüntetett közös magas prioritású termékek és más elektronikai alkatrészek kivitelkor az EU és az EK rendelet szerinti **kockázatértékelési intézkedések végrehajtását is igazolni** kell.⁴ Ha az újrakiviteli tilalomra vonatkozó szerződéses záradékot mentességi rendelkezés miatt nem kell alkalmazni, akkor is szükség lehet a kockázatértékelési intézkedés végrehajtásának igazolására.⁵
- Az előírások alóli **mentesség** az előírások **hatálybalépése** (2023. december 19. és 2024. július 1.) **előtt** vagy **azt követően kötött közbeszerzési szerződésekre** is vonatkozik. A szóban forgó időpontok előtt kötött közbeszerzési szerződések esetében az illetékes hatóságok tájékoztatást kérhetnek a korábban kötött szerződésekről. A Bizottság tájékoztatása tartalmazza, hogy a gazdálkodóknak milyen információkat kell közölniük a közbeszerzési szerződésekről. A közbeszerzési szerződésekre vonatkozó mentesség vonatkozik a hatóságok nevében működő állami tőke által irányított társaságokkal kötött közbeszerzési szerződésekre is. Ennek feltételeit a Bizottság tájékoztatása tartalmazza.
- Ha a **címzett magatartása miatt** a 2023. december 19. előtt kötött **szerződés nem egészíthető ki** az újrakiviteli tilalmi záradékkal, akkor az EU rendelet 12g. cikke szerinti kötelezettség **teljesítettnek tekinthető**, ha az exportőr egyoldalú közleményt ad ki a címzettnek, amely megtiltja az Oroszországba történő újrakivitelt. Ez csak **kivételes esetekben alkalmazható**, melynek feltételeit a Bizottság tájékoztatása tartalmazza. A szerződés módosítását, kiegészítését célzó intézkedéseket és a címzett elutasító magatartását dokumentálni, igazolni kell.

⁴ EU rendelet 12gb. cikk és EK rendelet 8ga. cikk.

⁵ Az EU rendelet 12gb. cikk (2) és (2a) bekezdése, illetve EK rendelet 8g. cikk (2)-(3) bekezdése alapján.

- Az előírások az áruk harmadik országban található gyártónak történő visszaküldésére is vonatkoznak.
- Az újrakiviteli záradék beépíthető az általános szerződési feltételek (ÁSZF) közé is azzal, hogy az ÁSZF kifejezett elfogadását igazolni kell.
- A 2023. december 19. előtt kötött szerződés alapján, de kiviteli engedély benyújtásával kezdeményezett kivitelek esetén nem szükséges a szerződéseket módosítani és azokban szerepeltetni az újrakiviteli záradékot.
- Az EK rendelet szerinti átmeneti mentesség időtartamának nincs lejárat, ezért a mentesség továbbra is biztosítható, ha a szerződést 2024. július 1-je előtt kötötték, és annak eredeti hatálya nem járt le, illetve megfelel a szerződés elemeire vonatkozó uniós kritériumoknak.⁶ Ugyanakkor a szerződés meghosszabbítása (akár hallgatólagosan is) új szerződésnek minősül, amelyre az előírások alóli mentesség nem alkalmazható. Ezzel ellentétben az EU rendeletben megjelölt átmeneti mentesség csak 2025. január 1-jéig volt alkalmazható (mint végső határidő).

III. TARIC-intézkedések és igazoláskódok alkalmazása, speciális esetek

Az előírásokat 2024. október 21-től integrálták a váminformatikai rendszerbe (TARIC), így az újrakiviteli tilalomra vonatkozó záradék bemutatása vagy a mentességek igazolása ellenőrizhető.

Ha az eljárás alá vont áru az EU rendelet vagy az EK rendelet fenti mellékleteiben szerepel, a kiviteli vám-árunyilatkozatokon az alábbi TARIC-igazoláskódok valamelyikét kell szerepeltetni.

Igazoláskód	Igazoláskódhoz tartozó leírás	Alkalmazása és jogcíme
Y227	A szerződés megtiltja az Oroszországba történő újrakivitelt és az Oroszországban való felhasználás céljából történő újrakivitelt. Oroszország – a 833/2014/EU rendelet 12g. cikkének (1) bekezdése.	Ha a szerződés tartalmazza az Oroszországba történő újrakiviteli tilalomra vonatkozó klauzulát az EU rendelet 12g. cikk (1) bekezdés szerint.
Y229	Harmadik ország hatóságával vagy egy harmadik ország hatóságával kötött közbeszerzési szerződések nemzetközi szervezet – az (EU) .../... rendelet 12g. cikkének (2a) bekezdése 833/2014.	Ha az exportőr igazolja, hogy közbeszerzési szerződést kötött harmadik országos partnerével, akkor nem kell alkalmazni a klauzulát az EU rendelet 12g. cikk (2a) bekezdése alapján.

⁶Az Európai Bizottság tájékoztatása alapján az olyan keretszerződések, melyek nem tartalmazzák a pontos mennyiséget, árat, szállítási dátumot, azok nem tárgyai a különböző mentességeknek. A hallgatólagos és a kifejezett szerződéshosszabbítások új szerződésnek minősülnek.

Y230	A szerződés tiltja a Belaruszba történő újrakivitel és a Belaruszban való felhasználás céljából történő újrakivitel – a 765/2006/EK tanácsi rendelet 8g. cikkének (1) bekezdése.	Ha a szerződés tartalmazza a Belaruszba történő újrakiviteli tilalomra vonatkozó klauzulát az EK rendelet 8g. cikk (1) bekezdés szerint.
Y231	A 765/2006/EK tanácsi rendelet 8g. cikkének (1) bekezdésében meghatározott tilalmak nem alkalmazandók (lásd a 8g. cikk (2) bekezdésében szereplő szerződéses mentességeket).	Ha a szerződésben nem kell szerepeltetni a klauzulát, mert mentes a szállítás a kötelezettségek alól az EK rendelet 8g. cikk (2) bekezdés alapján.
Y232	Harmadik ország hatóságával vagy nemzetközi szervezettel kötött közbeszerzési szerződések – a 765/2006/EK tanácsi rendelet 8g. cikkének (3) bekezdése.	Ha az exportőr igazolja, hogy közbeszerzési szerződést kötött harmadik országos partnerével, ezért nem kell alkalmazni a klauzulát az EK rendelet 8g. cikk (3) bekezdése alapján.
Y236	A 833/2014/EU tanácsi rendelet 12g. cikkének (1) bekezdésében meghatározott tilalmak nem alkalmazandók (lásd a 12g. cikk (2) (a) bekezdésében foglalt szerződéses kivételeket)	Ha a szerződésben nem kell szerepeltetni a klauzulát, mert mentes a szállítás a kötelezettségek alól az EU rendelet 12g. cikk (2) bekezdés a) pontja alapján.

A NAV vámszervei ellenőrzik a TARIC-igazoláskódok jogszerű alkalmazását és ezzel összefüggésben a szerződések meglétét, a mentesség feltételeinek fennállását.

Az **EU rendelet VIII.** és az **EK rendelet Vba. mellékletében** szereplő **országokba** kivitelkor a fenti **igazoláskódok egyikét sem kell szerepeltetni** a vám-árnyilatkozatokon (ideértve a **mentességet élvező** 8457 10, a 8458 11, a 8458 91, a 8459 61, a 8466 93 vámtarifaszám alá tartozó termékek esetét is), mivel ezen országoknál az az előírásokat nem kell alkalmazni.

Az előírások kapcsán **mentességet élvező termékek** (a 8457 10, a 8458 11, a 8458 91, a 8459 61, a 8466 93 vámtarifaszám alá tartozó termékek) más harmadik országokba kivitelekor azonban kötelező a fenti igazoláskódok feltüntetése.⁷

Az EU rendelet és az EK rendelet fenti mellékleteiben vámtarifaszám alapján megtalálható áruk kivitelekor két, azonos jogcímre hivatkozó igazoláskódot kell szerepeltetni az árnyilatkozatokon, a feldolgozás érdekében. Ha az adott termék az EU rendelet és az EK rendelet más mellékleteiben vagy a kettős felhasználású termékek jegyzékében is szerepel, akkor az újrakiviteli tilalmi záradék TARIC-igazoláskódja mellett más igazoláskódok szerepeltetése is szükséges az árnyilatkozaton.

⁷ Az EU rendelet 12g. cikk (2) bekezdés a) pontja és az EK rendelet 8g. cikk (2) bekezdés a) pontja.

Az EU rendelet XI. és XXXV. mellékleteiben, illetve az EK rendelet XVI. és XVII. mellékleteiben, valamint a 258/2012/EU rendelet I. mellékletében egyes vámtarifaszámok **ex jelöléssel** szerepelnek (például 8517 79 00 vámtarifaszám az EU rendelet XI. mellékletben). Az **ex jelölésű vámtarifaszámok** esetében az újrakiviteli tilalomra vonatkozó előírások csak **az adott vámtarifaszám és árumegnevezés alapján azonosítható termékekre** vonatkoznak. Az EU rendelet XX. és XL. mellékletei, valamint az EK rendelet XXVIII. és XXX. mellékletei **ex jelölésű vámtarifaszámot** nem tartalmaznak.

Az **egyes árumegnevezések szövege alapján az előírások az EU rendelet és az EK rendelet mellékletében szereplő bizonyos árukra nem vonatkoznak**. Például a 8459 61 vámtarifaszámhoz kapcsolódó árumegnevezés az EU rendelet XL. mellékletben: Marógép fémhez, numerikus vezérlésű (a 8458 vámtarifaszám alá tartozó fémipari eszterga és esztergálóközpont, a hordozható fűrőgép, fűrőgép, furatmegmunkáló marógép, furatmegmunkáló gép, konzolos marógép kivételével). Az előírások többek közt a hordozható fűrőgépre, furatmegmunkáló marógépre nem irányadók.

Előzőek alapján, kiemelten fontos a pontos vámtarifaszám és árumegnevezés adatainak összevetése, ellenőrzése a kivitelek kezdeményezésekor.

Ha a kiviteli eljárás alá vont **termék vámtarifaszám szerint szerepel** ugyan az EU rendelet és az EK rendelet **mellékleteiben, de** a fenti okok miatt **nem vonatkoznak rá** az újrakiviteli tilalomra vonatkozó **előírások** (például eltérő árumegnevezés miatt), akkor az **alábbi TARIC-igazoláskódok valamelyikét kell szerepeltetni** a kiviteli vám-árnyilatkozatokon:

Y847	A 833/2014/EU rendelet XI. mellékletében szereplő egyes termékek esetében.
Y846	A 833/2014/EU rendelet XXXV. mellékletében vagy a 258/2012/EU rendelet I. mellékletében szereplő egyes termékek esetében.
Y868	A 765/2006/EK rendelet XVII. mellékletében szereplő egyes termékek esetében.
Y866	A 765/2006/EK rendelet XVI. mellékletében vagy a 258/2012/EU rendelet I. mellékletében szereplő egyes termékek esetében.

IV. Az aktív feldolgozásban (bérmunka) előállított áruk kivitelére vonatkozó szabályok

Ha a szerződés az alvállalkozó és a címzett között jött létre – de a megbízó (bérgyártató) rendelkezik az áruk tulajdonjoga felett – az alábbiak szerint alkalmazandó a záradék.

A Bizottság álláspontja szerint az újrakiviteli tilalom biztosításáért **az a személy felelős, aki az árukat exportálja**, aki a harmadik országos leányvállalatnak exportálja, vagy aki a harmadik országos partnerrel (importőrrel) szerződéses kapcsolatban áll. **Bérmunka** esetén (amikor a bérgyártató rendelkezik az áruk tulajdonjoga felett, a szerződés a bérgyártató és a címzett közt jött létre) jellemzően **a bérgyártó az exportőr, neki kell gondoskodnia** az újrakiviteli

tilalomra vonatkozó **záradék alkalmazásáról**, függetlenül attól, hogy tulajdonjog átruházására nem kerül sor, és azonos feladónak szállítják vissza az árukat a későbbiekben.

A bér munkát végző exportőr és a harmadik országos címzett közötti ügyletet **szerződésen alapuló kapcsolat meglétével kell igazolni** (ez alapvetően a bér gyártató és a címzett közt jön létre). Az **EU és az EK rendeletekben és a bizottsági tájékoztatásban nem szerepel** előírás arra vonatkozóan, hogy **bér munka esetén** az új rakiviteli tilalomra vonatkozó **záradékot a bér gyártó és a bér gyártató** vagy az **exportőr és a címzett közti szerződésben szükséges-e szerepeltetni**. Nem feltétlenül kell szerződéses kapcsolatban lennie a **bér munkát végzőnek** a harmadik országos címmel, de exportőrként eljárva **ki kell kényszerítenie az előírások betartását**. A szerződéses **záradékot tartalmazhatja a bér gyártó és a bér gyártató(k) közti gyártási (bér munka-) szerződés** is, ha az tartalmazza, hogy a címzettek elfogadják, betartják az előírásokat. Továbbá a szerződéses **záradékot nem kötelező szerepeltetni a kiviteli eljáráshoz kapcsolódó adásvételi szerződésben**.

Előfordulhat, hogy a bér gyártató és a címzett közti szerződést a bér gyártó nem ismerheti meg (üzleti titok). Ezt a szerződést azonban nem szükséges teljes egészében benyújtani, elegendő, ha az exportőr igazolja, hogy van szerződés, és tartalmazza a szerződéses garanciákat, amely alapján kikényszeríti az előírások betartását (például a bér munkaszerződésében szerepel, hogy minden harmadik országos címzett elfogadja az előírásokat). A harmadik országos megbízók esetén a **bér gyártó közvetett képviselőként (nyilatkozattevőként) is teljesítheti** az új rakiviteli tilalmakra vonatkozó **előírásokat a megbízókkal kötött bér munkaszerződés alapján**.

V. Kapcsolt vállalkozásokra vonatkozó szabályok

A Bizottság szerint a két vagy több fél közti megállapodásnál (szerződés) azonosíthatónak kell lennie a termékkörnek és az ügyletnak (bér munka, eladás). Ezért **kapcsolt vállalkozásoknál (anya- és leány- vagy társvállalat(ok)) is szerződésben** kell szerepeltetni a **záradékot** az új rakiviteli tilalomról, mivel ebben az esetben külön entitásnak számítanak. Nem fogadható el a záradék nyilatkozaton, szállítólevélen vagy egyéb okmányon.

VI. A szerződéssel és a szerződéses záradékkal szembeni alapvető követelmények

Egy szerződés létrejöhet szóban, írásban vagy ráutaló magatartással, azonban az új rakiviteli tilalmat tartalmazó záradékot mégis **írásba foglalva, a szerződés részeként** kell kikötni. Az új rakiviteli tilalom kikötését tartalmazó záradékot **az illetékes hatóságok ellenőrzik. Nem fogadható el** az eljárásokban az ügyfél (exportőr) vagy a címzett és a végfelhasználó **egyoldalú nyilatkozata** az előírások betartásáról. Ennek legfőbb indoka az, hogy a **szerződést, megállapodást mindkét fél** magára nézve **kötelezőnek elfogadja és ezt aláírásával igazolja**. Nem fogadható el olyan szerződéses záradék, amelyen nem szerepel a felek aláírása (ellenjegyzése), vagy csak egy aláírás szerepel.

A szerződés, illetve a szerződéses záradék a digitális államról és a digitális szolgáltatások nyújtásának egyes szabályairól szóló 2023. évi CIII. törvény szerinti **minősített elektronikus**

aláírással ellátva is elfogadható, ha annak hitelessége a magyar e-aláírás-ellenőrző rendszerekben ellenőrizhető.

VII. Az egymást követő értékesítés (ügynevezett láncügylet) sajátosságai

Előfordul, hogy az exportőr („A”, mint eladó) eladja a szabályozással érintett terméket üzleti partnerének („B”, mint vevő), aki azt tovább értékesíti egy harmadik, „C” félnek. A szállítás azonban „A” és „C” között történik, „B” rendelkezése alapján.

Ilyenkor elegendő, ha az újrakiviteli tilalomra vonatkozó szerződéses záradék az exportőr („A”) és a vevő („B”) közötti szerződésben szerepel. A záradéknak azonban ki kell terjednie a vevőtől eltérő végfelhasználókra is.

Ha a „B” vevő valamely EU-tagállamban bejegyzett cég vagy ilyen vállalkozás leányvállalata, a szerződéses kötelezettségek rá is vonatkoznak. Ilyenkor a vevő („B”) és a harmadik fél („C”) között is igazolni kell a szerződés, valamint a szerződéses záradék meglétét.

Megerősítheti az előírások teljesítését, ha a szerződéses záradék előírja, hogy a vevő („B”) a további vevőivel (például „C”) is alkalmazza ezt a záradékot a szerződéseiben. Ennek egyik gyakorlati módja, ha az exportőr a megrendeléskor kötelezően elfogadandó ÁSZF-ben is szerepelteti a szerződéses záradékot.

VIII. Az újrakiviteli záradék szerepeltetése, annak ellenőrzése

A NAV vámszervei **ellenőrzik** a fenti táblázatban szereplő termékkörök kiviteli vámeljáráshoz kapcsolódó, a harmadik országos **címzettekkel kötött szerződéseket**, az abban szereplő **újrakiviteli klauzula tartalmát**. Ennek oka az, hogy az EU rendelet és az EK rendelet szerint az exportőrnek szerződés formájában kell megtiltani az Oroszországba és Belaruszba irányuló kiviteleket.

Alapvető **elvárás**, hogy az ellenőrzésnél az ügylet dokumentációjában szereplő záradék alapján **azonosíthatók** legyenek a **szerződést megkötő felek**, a **szerződéskötés időpontja** és az **érintett termékek**, valamint a **jogorvoslati lehetőségek**.

Az exportőr akkor is megfelel az elvárásoknak, ha

- az ügyletbe tartozó számlán, fuvarokmányon vagy megrendelésen szerepelnek árumegnevezés szerint a kivitelre szánt termékek, és a záradékot tartalmazó szerződés csak termékkategóriákat tartalmaz, vagy
- a záradékot és a termékkategóriákat tartalmazó szerződés mellett a kivitelekhez benyújtják az exportőr által gyártott, forgalmazott termékek árumegnevezés szerinti listáját, vagy
- az ügyletbe kapcsolódó számlán szerepelnek a záradékot tartalmazó szerződést azonosító adatok.

Nem szükséges a teljes szerződést bemutatni, de hitelt érdemlően igazolni kell az előírásoknak megfelelő tartalmú szerződés meglétét.

Az újrakiviteli tilalomra vonatkozó **záradék megjelenési formái** a teljesség igénye nélkül:

- eseti szerződésnél – ajánlattétel, megrendelés – a tilalmi záradék az exportőr által adott **megrendelési visszaigazolás**on (a visszaigazolás tudomásulvétele mellett), vagy az ezekhez **kapcsolódó szerződés**en szerepel;
- a megrendelésen vagy a megrendelési visszaigazolás **elhelyezett ÁSZF-ben** szerepel, melyet a megrendelő kifejezetten elfogad (visszaigazolás tudomásulvétele);
- a **szerződések** – beleértve az általános szerződési feltételeket is – **tartalmazzák**, miszerint az exportőr minden harmadik országos partnere tudomásul veszi és elfogadja az áru harmadik országba történő tovább értékesítésére vonatkozó feltételeket;
- **úgynevezett végfelhasználói megállapodás vagy végfelhasználói nyilatkozat** a harmadik országos partner vállalásával a termék felhasználásáról, és arról, hogy betartja az érintett termék újrakivitelére vonatkozó szabályokat;
- az **uniós anyavállalat harmadik országos céggel kötött szerződésben rögzíti azt a záradékot**, hogy a szerződést kötelező alkalmazni az abban nevesített, az anyavállalat leányvállalataira és társvállalataira is;
- kivételes esetben, az eljáró vámszerv mérlegelésétől függően a kiviteli vámeljáráshoz kapcsolódó **számlán szerepel** az ÁSZF azon része, amely tartalmazza a **szerződéses záradékot**.

A NAV vámszervei minden esetben az adott eljárás valamennyi körülményét figyelembe véve és mérlegelve egyedi döntést hoznak, így a fent vázolt elméleti megoldási lehetőségek nem tekinthetők általános érvényűnek. A zökkenőmentes és gyors ügymenet érdekében javasoljuk, hogy a szóban forgó vámeljárásoknál álljon rendelkezésre az ügyletre vonatkozó, kiegészített szerződés.

A NAV 2026. május 6-ai – a tárgyban kiadott – tájékoztatását nem kell alkalmazni, helyébe jelen közlemény lép.

Budapest, 2026. augusztus 06.

Nemzeti Adó- és Vámhivatal